Raadsvoorstel

Voorstel om geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de 26e wijziging van de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.

AAN DE RAAD

Samenvatting
Dit raadsvoorstel omvat het voorstel tot het wijzigen van de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek (26e wijziging). Voorgesteld wordt om elf aanpassingen en aanvullingen door te voeren (a t/m k), genoemd in de brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: minister van BZK).

Inleiding
Aanleiding voor het wijzigen van de samenwerkingsregeling is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) per 1 juli 2022. Hierover zijn we op 19 april 2022 per brief door de minister van BZK geïnformeerd (zie bijlage). Een aantal wijzigingen in de Wgr moeten hun vertaling vinden in de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek, voor een aantal andere wijzigingen is dit facultatief, of volstaat de Wgr.

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving
Regio 8RHK.

Inhoudelijke toelichting op het voorstel
De wijzigingen van de Wgr zijn onder te verdelen in drie categorieën;
1. De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.
2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

In de brief van de minister worden de drie categorieën nader toegelicht. In de brief van de minister worden elf aanpassingen en aanvullingen genoemd (a t/m k). Hieronder wordt aangegeven hoe dit al dan niet is verwerkt in de voorliggende aanpassing van de samenwerkingsregeling.

Vertaling wijziging Wgr naar samenwerkingsregeling Regio Achterhoek

Ad. 1 De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.
Bij de inrichting van de nieuwe Governance van Regio Achterhoek vijf jaar geleden is expliciet gekeken naar het versterken van de positie van de gemeenteraden. Hieruit is de Achterhoek Raad ontstaan. De Achterhoek Raad geeft inhoudelijk richting aan de samenwerking in de Achterhoek. De Achterhoek Raad moet bijvoorbeeld instemmen met de beleidsinhoudelijke meerjarenvisie en de beleidsinhoudelijke jaarplannen van de Regio Achterhoek. Daarnaast wordt de Achterhoek Raad actief door de Achterhoek Board geïnformeerd over de inhoudelijke ontwikkelingen. Uit de in 2020/2021 gehouden evaluatie bleek dat de Raadsleden positief zijn over de samenwerking. Wel

werd aandacht gevraagd om naast de Achterhoek Raad ook bijeenkomsten te organiseren voor alle raadsleden.
Hieraan wordt invulling gegeven.
Met de inrichting van de Achterhoek Raad is de verbinding met de gemeenteraden versterkt, omdat voorafgaand aan besluitvorming in de gemeenteraden (bijvoorbeeld over de woonagenda) de Achterhoek Raad al op inhoud is meegenomen. De Achterhoek Raad wordt daarbij ook ingezet als inhoudelijke adviescommissie zoals de minister van BZK bedoeld heeft.

<u>De volgende onderdelen vragen niet om een aanpassing van onze regeling omdat de Wgr hierin reeds voorziet:</u>
a. Zienswijze bij treffen regeling
c. Gemeenschappelijke adviescommissie
f. Extra vergoeding voor lidmaatschap nieuwe gemeenschappelijke commissies

Toelichting:
Artikel 24a van de Wgr biedt de mogelijkheid voor het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie. Conform de Wgr gaat het algemeen bestuur hier pas toe over als er een initiatief vanuit de gemeenteraden komt. Zoals hierboven is aangegeven wordt de Achterhoek Raad ingezet als adviescommissie.

<u>Voor de volgende onderdelen wordt de samenwerkingsregeling (artikel 6) aangepast:</u>
b. Zienswijze voor besluiten
d. Afspraken over participatie
e. Actieve informatieplicht van artikel 19 Wgr

Toelichting:
Ad b.
Voorstel is om, los van de besluiten over de bevoegdheden in artikel 6, lid 2, van de Wgr, de begroting, het jaarresultaat en de toe- en uittreding geen specifieke besluiten aan te wijzen waarvoor de zienswijze van de gemeenteraden voorafgaand aan de besluitvorming in het algemeen bestuur wordt gevraagd.
Op inhoud voorziet de samenwerkingsregeling al in een actieve en instemmende rol van de Achterhoek Raad aangaande de beleidsinhoudelijke meerjarenvisie en de jaarplannen. Deze bevoegdheid gaat verder dan het indienen van een zienswijze. Er kunnen immers moties en amendementen op de voorstellen worden ingediend. Daarnaast kan de Achterhoek Raad ook zelf onderwerpen aandragen die volgens hen aandacht behoeven.

Ad. d
Voorstel is om niet op voorhand besluiten van het dagelijks of Algemeen Bestuur aan te wijzen waarvoor een inspraakprocedure gevolgd moet worden. Wel kan het Algemeen Bestuur besluiten een inspraakprocedure te gevolgen voor een bepaald besluit.
Om de inwoners te raadplegen is er daarnaast het Achterhoek Panel “Achterhoek Spreekt”. Via dit panel worden inwoners geraadpleegd over inhoudelijke onderwerpen. Dit onder verantwoording van de Achterhoek Board.

Ad. e
De actieve informatieplicht is in de huidige samenwerkingsregeling – op inhoud – belegd bij de Achterhoek Board. De Achterhoek Board bereidt op grond van artikel 22q, lid 4, van de regeling de beraadslagingen in de Achterhoek Raad voor. In de Achterhoek Raad worden de leden actief geïnformeerd over de inhoudelijke koers en resultaten.
Daar waar het gaan om andere zaken, zoals calamiteiten of financiële consequenties voorziet artikel 19, lid 2, van de samenwerkingsregeling. Hierin is geregeld dat het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aan de raden van de gemeenten ongevraagd alle informatie geven die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is. Hieraan is toegevoegd: in het bijzonder over alle zaken met grote politieke, financiële of maatschappelijke impact.
Naast de agenda’s en verslagen zullen per 1 januari 2024 ook de vergaderstukken van het algemeen bestuur worden geplaatst op de website van Regio Achterhoek/8RHK ambassadeurs.
Deze vergaderstukken zijn nu al op te vragen.

Ad. 2 De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden
Het is niet nodig om voor de punten g. en h. in de gemeenschappelijke regeling bepalingen op te nemen. De Wgr en de Gemeentewet voorzien hierin.

Toelichting
Op grond van de nieuwe Wgr is het recht van onderzoek uitgebreid en de onderzoeksmogelijkheden van de lokale rekenkamers verduidelijkt.
In het nieuwe Wgr wordt de basis gelegd voor het inzetten van een gemeenschappelijk enquêterecht bij gemeenschappelijke regelingen. Het functioneren van de gemeenschappelijke regeling als geheel kan worden onderzocht door een gezamenlijk door de deelnemende raden in te stellen gemeenschappelijke onderzoekscommissie. Het gemeenschappelijk recht van enquête geeft de gezamenlijke raden dezelfde onderzoeksbevoegdheden als de individuele raden op basis van de Gemeentewet reeds hebben ten aanzien van het gemeentebestuur. De gemeenteraden zullen het gezamenlijk eens moeten worden over de inzet ervan en kunnen enkel een gemeenschappelijke onderzoekscommissie instellen als alle raden hiermee instemmen.

Ad. 3 Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling

Voor de volgende onderdelen wordt de samenwerkingsregeling (artikelen 29, 34 en 36) aangepast:
i. Afspraken over evaluatie
j. Afspraken over uittreding
k. Aanpassing begrotingscyclus

Toelichting
Ad i
Voorgesteld wordt om iedere twee jaar de 3O samenwerking in de Achterhoek Raad te bespreken. Dit is in lijn met hetgeen uit de evaluatie in 2020/2021 is gekomen.

Ad j
Met het oog op mogelijke uittreding kan niet langer worden volstaan met de afspraak dat het (algemeen) bestuur de uittredingsvoorwaarden vaststelt. Er moeten nu ook afspraken gemaakt worden over de gevolgen voor het vermogen. De huidige regels voor de uittreding zijn zeer summier. Vandaar dat aanpassing nodig is.

Ad k
De termijnen van de begrotingscyclus zijn aangepast. Daarnaast is er van de gelegenheid gebruik gemaakt om de procedure nog wat scherper neer te zetten. Onder meer door toevoeging van twee leden (lid 1 en lid 7).

Alternatieve beleidskeuzes
N.v.t.

Financiële consequenties
N.v.t.

Participatie en Communicatie
N.v.t.

Vervolgstappen inclusief tijdspad
N.v.t.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief Ontwerp Herziening Samenwerkingsregeling
2. Brief Minister BZK inzake wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen
3. Ontwerp herziening Samenwerkingsregeling – 26ste wijziging

Aalten, 16 november 2023

De griffier,	De voorzitter
M.A.J.B. Fiering	mr. A.B. Stapelkamp